

(savivaldybė, mokykla)

_____ klasės (grupės) mokinio(-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKA

MUZIKINĖS KULTŪROS PAŽINIMO IR MUZIKINIO RAŠTINGUMO TESTAI

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2007 m. birželio 13 d.

Trukmė – 2 val. (120 min.)

NURODYMAI

- Egzamino užduotis sudaryta iš 2 dalių: muzikinės kultūros pažinimo testo ir muzikinio raštingumo testo.
- I dalis – muzikinės kultūros pažinimo testas sudarytas iš 6 užduočių, kiekvienai iš jų skirta viena muzikos kūrinio ištrauka. Ištraukos skambėjimo tvarka nurodyta užduotyje. Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, jūsų nuomone, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą.
- II dalis – muzikinio raštingumo testas sudarytas iš 4 užduočių. 2 ir 3 užduočių pateikiami 2 variantai (**A** ir **B**). Jūs turite pasirinkti **vieną iš jų** ir atlikti užduotį, tačiau galite atlikti ir abu variantus: bus įskaitytas tas, už kurį gausite daugiau taškų.
- Nerašykite vertintojams skirtose vietose. Atlikdami užduotis galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS TAŠKAIS

Egzamino I dalies (kūrybinės užduoties) taškų suma ×5	Egzamino II dalies taškų suma		TAŠKŲ SUMA
	Muzikinės kultūros pažinimo testas	Muzikinio raštingumo testas	
100	70	38	208

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

I. MUZIKINĖS KULTŪROS PAŽINIMO TESTAS**1 uždutis**

Susipažinkite su uždutimi (skiriama 1 min.).

*Netrukus skambės K. Monteverdžio operos „Orfėjas“ fragmentas (du kartus su 10 sek. pauze).
Jam nuskambėjus antrą kartą, dar bus skiriamos 5 min. užduočiai baigti.*

1.1. Užrašykite girdėto operos fragmento muzikinių epizodų sekos schemą raidėmis, remdamiesi žemiau pateikiamais atitikmenimis:

- A orkestras
- B solistė ir instrumentas
- C solistė ir orkestras
- D instrumentas solo

Skambėjusio fragmento muzikinių epizodų seka: _____

(2 taškai)

1.2. Remdamiesi užrašyta raidine schema (1.1), nurodykite skambėjusio operos fragmento muzikinę formą:

- A trijų dalių
- B rondo
- C sonatos
- D dviejų dalių

(2 taškai)

2. Koks instrumentas lydi solistės balsą skambėjusiame operos fragmente?

- A gitara
- B vargonėliai
- C fortepijonas
- D klavesinas

(2 taškai)

3. Kokių dviejų istorinių epochų sandūroje buvo sukurta K. Monteverdžio opera „Orfėjas“?

- A viduramžiai – renesansas
- B renesansas – barokas
- C barokas – klasicizmas
- D klasicizmas – romantizmas
- E romantizmas – XX a.

(2 taškai)

4. Girdėtame operos fragmente skambėjo *rečitatyvas*, vienas iš pagrindinių operos epizodų. Kuris iš pateiktų aprašymų **netinka** *rečitatyvui* apibūdinti?
- A Paprastajame (vėliau pavadintame „sausuoju“) rečitatyve, akompanuojant vienam instrumentui, dainuojamas monologas (arba dialogas) šnekamajai kalbai kuo artimesne maniera.
 - B Rečitatyvui būdingi teminiai pasikartojimai ir simetrinė struktūra. Juo dažniausiai opera užbaigiama.
 - C Rečitatyvo vaidmuo operoje – plėtoti veiksmą arba pasakoti kokius nors įvykius.

(2 taškai)

5. Remdamiesi meninių-istorinių epochų chronologija surašykite (pradėdami nuo anksčiausiai sukurtos) šias pasaulinio muzikos lobyno operas:

- R. Vagneris. Opera „Valkirija“
- Dž. Geršvinas. Opera „Porgis ir Besė“
- V. A. Mocartas. Opera „Užburtoji fleita“
- K. Monteverdis. Opera „Orfėjas“

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

(2 taškai)

Taškų suma už 1-ą užduotį (0–12)			
---	--	--	--

2 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 min.).

Netrukus skambės fragmentai iš trijų populiarių rapsodijų: F. Mercurio ir ansamblio „Queen“ atliekamos „Bohemiškosios rapsodijos“, F. Listo Vengrų rapsodijos Nr. 2 ir Dž. Geršvino „Žydrosios rapsodijos“ (du kartus su 3 sek. pauze tarp kiekvieno fragmento ir 10 sek. pauze prieš pakartojimą). Jiems nuskambėjus antrą kartą, dar bus skiriamos 5 min. užduočiai baigti.

1. Kokiam muzikos stiliui priskirtumėte kiekvieną iš rapsodijų, kurių fragmentus girdėjote?

F. Mercuris. „Bohemiškoji rapsodija“	F. Listas. Vengrų rapsodija Nr. 2	Dž. Geršvinas. „Žydroji rapsodija“
A <i>kantri</i>	A <i>klasicizmas</i>	A <i>ritmenbliuzas</i>
B <i>rokas</i>	B <i>romantizmas</i>	B <i>svingas</i>
C <i>popmuzika</i>	C <i>impresionizmas</i>	C <i>simfodžiazas</i>

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–3)			
---------------------	--	--	--

2. Remdamiesi kūrinių stilistika, surašykite chronologine tvarka (pradėdami nuo anksčiausiai sukurtos) rapsodijas, kurių fragmentus girdėjote.

Primename, kad skambėjo šių kūrinių ištraukos:

- F. Mercuris. „Bohemiškoji rapsodija“
- F. Listas. Vengrų rapsodija Nr. 2
- Dž. Geršvinas. „Žydroji rapsodija“

1. _____
2. _____
3. _____

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

(3 taškai)

3. Pateiktame tekste įrašykite rapsodijos žanrui apibūdinti tinkančius žodžius bei sąvokas, pasirinktus iš šios lentelės (tekste skaičiumi nurodyta, iš kurios lentelės skilties reikia rinktis):

(1)	(2)	(3)
<i>laisvos</i>	<i>iškilmingo</i>	<i>liaudies dainų ir šokių</i>
<i>sonatos</i>	<i>virtuozinio</i>	<i>populiarių operų arijų</i>
<i>rondo</i>	<i>gedulingo</i>	<i>kitų kompozitorių kūrinių</i>

Rapsodija – tai vokalinis arba instrumentinis (1) _____ formos (2) _____ pobūdžio kūrinys, kuriame atsiskleidžia atlikėjo techninis meistriškumas. Kompozitoriai, kurdami rapsodijas, dažniausiai renkasi (3) _____ temas bei melodijas ir jas plėtoja. XX a. pramoginės muzikos autoriai rapsodijoms ėmė kurti ir savo melodijas bei temas.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

4. Kuris iš žemiau išvardytų muzikos žanrų yra giminingas rapsodijai?

- A sonata
- B simfonija
- C oratorija
- D popuri
- E kvartetas

(3 taškai)

Taškų suma už 2-ą užduotį (0–12)			
----------------------------------	--	--	--

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 min.).

Netrukus skambės A. Šionbergo „Mėnulio Pjero“ ištrauka (du kartus su 10 sek. pauze). Jai nuskambėjus antrą kartą, dar bus skiriamos 4 min. užduočiai baigti.

1. Vienoje iš lentelės skilčių nurodyta girdėto kūrinio atlikėjų sudėtis. Pasiklausę muzikos ištraukos, pažymėkite tą lentelės skiltį.

A	B	C
balsas, fortepijonas, smuikas, fleita, violončelė, klarnetas	balsas, fortepijonas, smuikas, trimitas, violončelė, varpai	balsas, vargonai, smuikas, fleita, arfa, klarnetas

(3 taškai)

2. Koks balsas skambėjo girdėtoje muzikos ištraukoje?

- A altas
- B tenoras
- C sopranas
- D diskantas

(3 taškai)

3. Pateiktame tekste įrašykite tinkamas sąvokas ir terminus, pasirinktus iš lentelės. (Tekste skaičiumi nurodyta, iš kurios lentelės skilties reikia rinktis.)

(1)	(2)	(3)
fortepijonui	instrumentinei	<i>lamento</i>
instrumentiniam ansambliui	mušamųjų	<i>bel canto</i>
styginių kvartetui	vokalinei	<i>sprechgesang</i>

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

1912 m. A. Šionbergas sukūrė vieną garsiausių savo kūrinių „Mėnulio Pjero“ dainuojančiai aktorei ir (1)_____. Aktorės deklamavimas užrašytas natomis, kaip įprasta (2)_____ partijai. Tačiau ji daugiau kalba nurodytais aukščiais ir trukmėmis, negu dainuoja. Tokia dainavimo rūšis vadinama (3)_____.

Taškai (0–3)

--	--	--

4. Šiame sąrašė matome keletą terminų, apibūdinančių garso išgavimo būdus. Kuris iš jų **netaikomas** balsui?

- A mormorando
- B pizzicato
- C vibrato
- D glissando

(2 taškai)

Taškų suma už 3-ią užduotį (0–11)

--	--	--

4 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 min.).

Netrukus skambės jaunimo grupės „Žalvarinis“ aranžuotos liaudies dainos „Ožys“ ištrauka (du kartus su 10 sek. pauze). Jai nuskambėjus antrą kartą, dar bus skiriamos 3 min. užduočiai baigti.

1. Pažymėkite, kurie **du** muzikos instrumentai (ar jų grupės) **nėra panaudoti** šios dainos aranžuotėje.

- A saksofonai
- B mušamieji
- C bandūrėlis
- D fortepijonas
- E elektrinės gitaros

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

2. Kuris iš šių ritmų atitinka skambėjusios liaudies dainos melodijos („Išmivedi vedi ožį ant ulyčios“) ritmą?

A

B

C

(4 taškai)

3. Kuri iš šių dainų skambėjo girdėtoje ištraukoje?

- A aukštaičių trejinė sutartinė
- B žemaičių daugiabalsė šienapjūtės daina
- C dzūkų vienbalsė vaišių daina
- D suvalkiečių liaudiškas romansas

(3 taškai)

4. Kurios **dvi** savybės **netinka** girdėtai dainai?

- A raudų intonacijos
- B kanoninis dainavimo būdas
- C sekundiniai sąskambiai
- D išplėtota melodika

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

Taškų suma už 4-ą užduotį (0–11)			
----------------------------------	--	--	--

5 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 min.).

Netrukus skambės Vytauto Klovos operos „Pilėnai“ fragmentas – Ūdrio daina (du kartus su 10 sek. pauze). Jai nuskambėjus antrą kartą, dar bus skiriamos 5 min. užduočiai baigti.

1. Kurie teiginiai tinka skambėjusiai muzikai? Pažymėkite **tris teisingus** teiginius.

- A Melodija grindžiama lietuvių liaudies dainų intonacijomis.
- B Melodija grįsta trumpais motyvais, sinkopuotu ritmu.
- C Melodijos linija sklandžiai, tolygiai kyla ir slūgsta.
- D Choro ir orkestro tembrai suteikia tragizmo solisto arijai.
- E Choro ir orkestro intonacijos kontrastuoja su solisto partija.
- F Choras ir orkestras paryškina pakilią teigiamo herojaus arijos nuotaiką.

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

2. Kokie istoriniai įvykiai, apipinti legendomis, tapo šios tautinės herojinės operos pagrindu?

- A Herkaus Manto vadovaujamas prūsų sukilimas XIII amžiuje.
- B Margirio vadovujamų lietuvių kova su kryžiuočiais XIV amžiuje.
- C Vytauto vadovujamų karių kova Žalgirio mūšyje XV amžiuje.
- D Įvykiai Vilniaus žemutinėje pilyje Žygimanto Augusto valdymo laikotarpiu (XVI amžiuje).

(2 taškai)

3. Kuriai Vakarų Europos muzikinės kultūros kryptiai artima Vytauto Klovos operų stilistika bei tematika?

- A klasicizmo
- B romantizmo
- C impresionizmo
- D ekspresionizmo
- E minimalizmo

(3 taškai)

4. Kuriam įžymiam Vakarų Europos kompozitoriui Vytautas Klova artimas savo operų stilistika bei tematika?

- A W. A. Mocartui
- B R. Vagneriui
- C Dž. Verdžiui
- D J. Štrausui

(3 taškai)

Taškų suma už 5-ą užduotį (0–11)			
----------------------------------	--	--	--

6 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 min.).

Netrukus skambės dviejų skirtingų kultūrų – Bolivijos indėnų ir ispanų flamenko stiliaus – tradicinės muzikos ištraukos (du kartus su 3 sek. pauze tarp kiekvieno fragmento ir 10 sek. pauze prieš pakartojimą). Joms nuskambėjus antrą kartą, dar bus skiriamos 4 min. užduočiai baigti.

1.1. Muzikos pavyzdžiuose girdimi būdingi šioms kultūroms instrumentai. Pasirinkite iš pateikto sąrašo ir įrašykite į lentelę **po du** būdingus kiekvienai kultūrai instrumentus.

- A būgnas
- B kastanjetės
- C kora
- D gitara
- E dūdmaišis
- F pano fleita (siku)

Bolivijos indėnų muzika	Ispanų flamenko muzika
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____

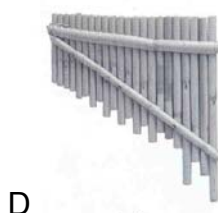
Čia rašo vertintojai		
I	II	III
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Taškai (0–4)	_____	_____	_____
--------------	-------	-------	-------

1.2. Atpažinkite skambėjusius instrumentus paveikslėliuose ir įrašykite atitinkamose lentelės skiltyse jų raides (pvz. A, B) arba pavadinimus.

Bolivijos indėnų muzika	Ispanų flamenko muzika
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
_____	_____	_____
_____	_____	_____

D

E

F

Taškai (0–4)	_____	_____	_____
--------------	-------	-------	-------

2. Lentelėje pateikti teiginiai apibūdina skambėjusią Bolivijos indėnų ir ispanų flamenko stiliaus muziką. Atrinkite ir kiekvienai muzikinei kultūrai priskirkite **po du** teiginius. Ties kiekvienu apibūdinimu įrašykite atitinkamą kultūrą.

Apibūdinimas	Muzikinė kultūra
A Šis instrumentas panašus į piemenų pamėgtą lietuvių liaudies instrumentą.	
B Būdinga sudėtinga ritmika ir išplėtotą jausminga melodika	
C Grojant šią muziką po audringų akordų eilės seka virtuoziški pasažai	
D Muzika pasižymi nuolat pasikartojančiu ritmu ir intonacijomis primena sutartines	

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

3. Kuriuo iš girdėtų muzikos instrumentų atliekama klasikinė muzika, jis taip pat labai populiarus mūsų dienomis?

(1 taškas)

Taškų suma už 6-tą užduotį (0–13)			
-----------------------------------	--	--	--

II. MUZIKINIO RAŠTINGUMO TESTAS

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 min.).

Netrukus skambės fortepijoninio kūrinio fragmentas (du kartus su 10 sek. pauze). Jam nuskambėjus antrą kartą, likęs laikas bus skirtas rašto darbui.

1.1. Kuriame pavyzdyje (A, B ar C) užrašyta skambėjusi muzika?

A

Presto

B

Adagio cantabile

C

Grave

(6 taškai)

1.2. Kurios **dvi** muzikinės sąvokos **nesusijusios** su skambėjusia muzika?

A *tutti*

C *legato*

B *piano*

D *staccatto*

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

1.3. Visuose trijuose natų pavyzdžiuose (1.1) yra tam tikrų muzikinių ženklų arba terminų. Iš kiekvienos skilties išbraukite **po vieną**, kurio **nėra** pavyzdžiuose.

A	B	C
lėtai, sunkiai	tyliai	sveikosios natos
labai greitai	garsiai	aštuntinės pauzės
lėtai ir dainingai	tylinant	bekarai
greitai	garsinant	diezai

Taškai (0–6)

2 užduotis

Pasirinkite **vieną** iš pateiktų melodijų (**A** arba **B**) ir užrašykite metrą.

A

(4 taškai)

B

(8 taškai)

3 užduotis

Pasirinkite **vieną** iš pateiktų melodijų (**A** arba **B**) ir suskirstykite ją taktais.

A

(4 taškai)

B

(8 taškai)

4 užduotis

Čia pateikiamas natų fragmentas, užrašytas boso raktu. Natų apačioje skiemenimis (*do, re, mi* ir *pan.*) pažymėkite, kokie tai garsai.

Taškai (0–8)

Taškų suma už muzikinio raštingumo testą A (0–30)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
B (0–38)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

TESTŲ VERTINIMAS

Užduotys	Maksimalus taškų skaičius	Vertintojų skirti taškai		
		I	II	III
I. Muzikinės kultūros pažinimo testas				
1 užduotis	12			
2 užduotis	12			
3 užduotis	11			
4 užduotis	11			
5 užduotis	11			
6 užduotis	13			
Taškų suma už muzikinės kultūros pažinimo testą	70			
II. Muzikinio raštingumo testas				
1 užduotis	14			
2 užduotis	4 (A); 8 (B)			
3 užduotis	4 (A); 8 (B)			
4 užduotis	8			
Taškų suma už muzikinio raštingumo testą	30 (A); 38 (B)			
Taškų suma	100 (A); 108 (B)			